

»Mladi za napredek Maribora 2020«

37. srečanje

KURENTI IN KURENTOVANJA

Raziskovalno področje: Naravna in kulturna dediščina

Raziskovalna naloga

PROSTOR ZA NALEPKO

Avtor: META POHAR

Mentor: NATAŠA COLJA

Šola: OŠ LUDVIKA PLIBERŠKA MARIBOR

Število točk: 142/ 170

Maribor, 2020

Kazalo vsebine

1 Uvod	6
2 Namen	7
3 Metodologije dela	8
3.1 Razdelitev naloge.....	8
3.2 Pridobivanje podatkov.....	8
3.2.1. Teoretični del	8
3.2.2 Raziskovalni del.....	8
4 Hipoteze	9
5 Teoretični del	10
5.1 Pust	10
5.1.1 Poimenovanje pusta	10
5.1.2 Nastanek pusta	11
5.1.3 Pustne maskote.....	11
5.2 Kurent	12
5.2.1 Zgodovina kurenta	13
5.2.2 Kurentovanje.....	13
5.2.3 Kurentova obleka	15
5.2.4 Zavarovani pod UNESCO-m.....	15
5.3 Ostale pustne maskote	17
5.3.1 Cerkljanska laufarija	17
5.3.2 Škoromatija	17
5.3.3 Orači	18
5.3.4 Ponikovske mačkare	18
5.3.5 Vrbiške šeme	19
5.3.6 Borovo gostüvanje	19
5.3.7 Cerkniška povorka.....	19
5.3.8 Haloški Jürek in Rabolj	20
5.3.9 Piceki	20
5.3.10 Rusa.....	21
5.3.11 Drežniški pust.....	21
6 Raziskovalni del	22
6.1 Anketi vprašalnik	22

6.1.1 Rezultati anketnega vprašalnika	22
6.2 Intervju.....	29
7 Razprava	31
8 Zaključek	32
9 Družbena odgovornost	33
10 Viri	34
10.1 Viri besedila	34
10.2 Viri slik.....	35
11 Priloga	38
11.1 Maketa.....	38
11.2 Anketa.....	39

Kazalo grafov

Graf 1: Kdo ali kaj je kurent?.....	21
Graf 2: Ste že kdaj v prostem času obiskali običaj kurentovanja?.....	22
Graf 3: Od kod po vašem mnenju prihajajo kurenti?.....	23
Graf 4: Kakšen je drug izraz za kurenta?.....	24
Graf 5: V kaj je oblečen kurent?.....	25
Graf 6: Katero je bistveno poslanstvo kurentov?.....	26
Graf 7: Se ti zdijo kurenti pomemben del slovenske kulturne dediščine?.....	27

Povzetek

Pustne šeme vsakoletno prihajajo v naše kraje, da bi odgnale zimo ter prinesle veselje. V Sloveniji poznamo različne maske in šeme, tako kot tudi različne običaje in navade. Odločila sem se raziskati pustovanja v Sloveniji, vendar sem se še posebej odločila osredotočiti na kurentovanje ter same kurente, ki so najbolj značilni za Ptuj. Tako sem raziskala zgodovino kurentovanja po Sloveniji ter trenutne običaje, nato pa naštela ter opisala še ostale pustne maskote, ki so značilne za posamezne kraje po Sloveniji. Med raziskovanjem sem izdelala tudi maketo, ki prikazuje, katera šema je značilna za posamezni kraj v naši državi.

Zahvala

Rada bi se zahvalila vsem, ki so pomagali pri moji raziskovalni nalogi. Prva zahvala gre moji mentorici, ki me je usmerjala in mi pomagala pri delu. Naslednja je zahvala vsem anketirancem, ki so odgovorili na vprašanja v moji anketi in mi s tem pomagali pri raziskavi. Zahvaljujem se tudi svoji babici in dedku, da sta mi pomagala pri intervjuju, saj ga brez njiju ne bi bilo.

1 Uvod

V Sloveniji je navada, da se otroci in tudi starejši ljudje, februarja oziroma marca, oblečejo v kakršenkoli kostum, hodijo naokoli in prosijo za sladkarije. Nekateri ta početja povezujejo z nočjo čarovnic v Ameriki, kjer se to pohajkovanje od hiše do hiše dogaja konec meseca oktobra. Seveda se običaja med seboj zelo razlikujeta, kar sem tudi sama s pomočjo raziskovanja kurentovanja ugotovila. V Sloveniji se določene pokrajine ponašajo z zanimivimi tradicionalnimi maskami, ki so pomemben del nekega kraja. Ker živim blizu Ptuja, v Mariboru, sem imela priložnost tudi sama obiskati pustni običaj z imenom kurentovanje. Med ogledovanjem poskočnega kurentovega plesa so se mi v glavi porodila razna vprašanja, povezana s kurenti. Ravno takrat sem se domislila, da bi lahko s pomočjo raziskovalne naloge bolj podrobno raziskala ta pojav. Zanimalo me je, če tudi ostali moji vrstniki razmišljajo na podoben način, ali so se že informirali o kurentih, ter če vedo kaj o njih. Med raziskovanjem sem vedno bolj razširjala svoje znanje ter znova in znova poskušala izvedeti čim več podrobnosti, zaradi katerih bi lahko odkrila same skrivnosti tega vsakoletnega ptujskega običaja.

2 Namen

Namen raziskovalne naloge je raziskati različne pustne šeme po Sloveniji, s poudarkom na kurentih. Zanima me tudi, kaj o kurentih vedo in mislijo moji vrstniki, oziroma če so sploh katerega že videli v živo. Hočem dokazati, da so kurenti ter ostale pustne šeme pomemben del naše kulturne dediščine in da bi se vsak moral zavedati te edinstvene ljudske tradicije.

3 Metodologije dela

3.1 Razdelitev naloge

Nalogo sem razdelila na teoretični ter raziskovalni del.

V teoretičnem delu sem raziskala zgodovino ljudskih običajev, opisala samega kurenta ter tudi podrobno preiskala njegov obstoj, raziskala druge pustne šeme ter na kratko opisala, kakšno je pustovanje nasploh. Da bi bila naloga bolj pregledna, sem izdelala tudi maketo, ki prikazuje, v katerem delu Slovenije se točno nahajajo za tisti kraj značilne maskote.

Raziskovalni del vsebuje anketiranje učencev, anketna vprašanja in odgovore, podatke o anketiranju ter grafe.

3.2 Pridobivanje podatkov

3.2.1. Teoretični del

V teoretičnem delu sem zbirala in analizirala članke ter podatke s spleta.

3.2.2 Raziskovalni del

V raziskovalnem delu sem se odločila anketirati učence Osnovne šole Ludvika Pliberška Maribor, ki obiskujejo 8. in 9. razred. Anketa je vsebovala 7 vprašanj, ki so bila v večini zaprtega tipa. Anketo sem izvajala od decembra 2019 do januarja 2020.

Da bi o kurentih lahko izvedela več, sem nekaj vprašanj zastavila tudi svoji babici in dedku. Intervju je vseboval 7 vprašanj, ki so mi prav tako pomagala pri raziskavi.

Glavne ugotovitve sem opredelila v razpravi.

4 Hipoteze

V pomoč pri raziskovanju sem si postavila 5 hipotez. Te so:

Hipoteza 1: Kurente so poznale že naše babice in dedki.

Hipoteza 2: Večina učencev iz Maribora še ni bila na kurentovanju.

Hipoteza 3: V Sloveniji obstaja več ljudskih maskot.

Hipoteza 4: Večina učencev misli, da so kurenti z Maribora.

Hipoteza 5: Kurent obstaja le na Ptuju.

5 Teoretični del

5.1 Pust

Pust (pustni teden) je čas, ko se napravimo v pustno šemo, maškaro.

Pustni čas je premakljiv in je odvisen od velike noči (pustna nedelja je 7 tednov pred veliko nočjo). Prava pustna dneva sta dva; pustna nedelja in pustni torek.

Zraven pomena besede »maškara, pustna šema« obstajajo še izrazi: pústar, pústnjak, pústnik, fášenk in kurent. Izraz *pústnik* pomeni še izraz za meseca februar in marec. Beseda kurent pomeni »pustna šema v kožuhu, z zvonci okrog pasu in s posebnim pokrivalom, znana v vzhodni Sloveniji«.

Slika 1: Pustno rajanje.

5.1.1 Poimenovanje pusta

Ime tega časa se veže na latinsko besedno zvezo *domenica ante carnes tollendas* ali *levendas* (nedelja, preden se umakne, pusti meso, predpostna nedelja). Samo praznovanje pusta sega v predkrščansko dobo, njeno izročilo so prevzeli Rimljani in si v prepomladnem času ustvarili več praznikov, ob katerih so se tudi šemili. Praznovanje in šemljenje se je kljub upiranju uveljavljajoče se cerkve nadaljevalo tudi po pokristjanjenju; od 10. stoletja pa je odpor ponehal. V srednji Evropi so se po letu 1300 zabave prenesle na čas pred štiridesetdnevnim postom.

Beseda pust, ki jo je poznal že Trubar, je verjetno nastala iz »mesopust«, to je iz besed meso in postiti se ali iz meso in pustiti, kar bi bil dobeseden prevod iz italijanskega izraza *carneleva* v pomenu »opusti meso«. Iz italijanskega *carnelev* je nastala beseda *carnevale*, iz te pa evropska kulturna beseda *karnevál*, ki pomeni »praznovanje pusta« ali »pustovanje, pust«. Danes je pri nas izraz mesopust zastarel in se ne uporablja več, v ruskem okolju pa še vedno pomeni »štiridesetdnevni post«.

5.1.2 Nastanek pusta

Pust sega vse do predkrščanske dobe, ko je bil to naravni poganski običaj, ki ga niti krščanstvo ni moglo pregnati. Takrat so februarja po ulicah divjali z groznimi maskami, ki so predstavljale umrle prednike. Prilastili so si ga Rimljani in ti so si v pomladnem času ustvarili kar nekaj praznikov, ko so se lahko našemili. Čeravno se je cerkev upirala temu običaju, se je pust le nadaljeval in v 10. stoletju se je odpor cerkve umiril, le da je bila dodana še pepelnica, kot dan pokore in pričetka štiridesetdnevnega posta.

5.1.3 Pustne maskote

Poznamo več maskot, ki so si s svojimi nameni raznolike, prav tako kot tudi s kostumi. Nekatere maskote so:

- Kurenti
- Cerkljanska laufarija
- Škromatija
- Ponikovske mačkare
- Vrbiške šeme
- Orači
- Maskote Borovega gostüvanja
- Cerkniške maskote (Uršula, povodni mož Jezerko, Ščuka velikanka...)
- Haloški Jürek in Rabolj
- Piceki
- Rusa (gambela, melika)
- Drežniški pustovi

Slika 2: Pustna povorka.

5.2 Kurent

Ko govorimo o pustnem času na Ptuju, ne moremo mimo tradicionalnega ptujskega Kurentovanja, ki ga uvrščajo na lestvico najboljših 10 karnevalov sveta, prav tako pa ne moremo brez omembe kurenta, ki je ob tem najznamenitejši tradicionalni pustni lik. Srečali jih boste predvsem na Ptuju in v okolici, na Dravskem polju, pa tudi v Halozah in v Slovenskih goricah.

Kurent ali korant, kakor mu pravijo ljudje na podeželju, je najbolj priljubljen, njegov pravi izvor pa še ni povsem pojasnjen. V starih časih je prihajalo do pretefov med kurenti, kjer jim je dobro služila ježevka, danes pa do tega ne prihaja več.

Po starodavnem verovanju je kurent demon, ki odganja vse slabo, prinaša srečo in zadovoljstvo ter v deželo vabi pomlad. Čeprav je danes izgubil svojo magično moč, ni zgolj navadna pustna maska; v njem se še zmeraj ohranja nekaj skrivnostnega in mogočnega. Obhodi kurentov so vpisani tudi na seznam UNESCOVE nesnovne dediščine človeštva in v zadnjih letih potekajo med svečnico in pepelnico. Po ljudskem verovanju kurenti s poskakovanjem in hrupom odganjajo zimo in v deželo prinašajo pomlad in blagostanje.

Slika 3: Kurenti.

Kurenti obstajajo le pri nas, vendar pa po svetu obstaja 150 različnih kurentu podobnih mitov. Obstaja le ena vrsta kurentov, se pa ločijo po videzu. Obstajajo pernati in rogati kurenti.

Želeli bi si, da samo ljudje, ki pripadajo ali so del tega ruralnega okolja lahko postanejo kurenti. Žal je to omogočeno skoraj vsem. V preteklosti je veljalo, da si je kurentijo lahko nadel le neporočen vaški fant. Danes jo lahko nosijo vsi. V kurenta je lahko oblečen navaden delavec ali pa direktor. Številni nosilci in predvsem domačini s Ptujkega polja pričajo, da ko si kurent, si kurent, in vse drugo je pozabljeno, takrat nisi več navaden človek, ampak si nekaj več. Nekoč je bila kurentija socialno zelo nadzorovan obred prehoda oziroma iniciacije fanta v moškega. Iz virov je znano, da se je včasih tudi prekršil "kurentov zakon" in je kurentijo lahko oblekel poročen moški. Ta je lahko plesal samo v domači vasi, na nogah pa ni smel imeti nogavic.

5.2.1 Zgodovina kurenta

Kurentov izvor za zdaj še ni točno pojasnjen. V strokovnih krogih sicer obstaja nekaj domnev povezanih z ilirsko-keltskim izročilom, z mitološkimi spremljevalci boginje Kibebe, ki so jo častili na ozemlju Poetovione v pozni antiki in tudi z naseljevanjem Uskokov v 16. stoletju. Slednja teza izhaja iz spoznanja o podobnosti našega kurenta in bolgarskega kukerja. Štefka Cobelj, ptujska etnologinja in umetnostna zgodovinarica je celo menila, da so kurenti povezani s starogrškimi kureti (kouretes). Po starem verovanju in izročilu naj bi bil kurent demon rodnosti, ki preganja zimo in vabi v deželo pomlad ter k hiši prinaša rodnost in dobro letino. Nekateri avtorji celo menijo, da bi lahko kurent predstavljal tudi duhove rajnih prednikov, ki so morali obvarovati živo potomstvo pred nesrečo in prinesiti rodovitnost.

Slika 4: Bulgarski kuker.

5.2.2 Kurentovanje

Kurentovanje je ljudski običaj, ki je značilen za Ptuj in okolico in se priredi v pustnem času z namenom odganjanja zime. Značilen je plešočí pohod: Obhodi kurentov, skupaj z drugimi maskami skozi vasi na ptujskem območju vse do Haloz.

Kurenti vedno nastopajo v skupinah in kjerkoli so, na cesti ali v hiši, stalno poskakujejo in se hkrati vrtijo, da njihovi zvonci čim glasneje zvonijo. Na poljih se ves dan že od daleč sliši njihovo rožljanje vse do noči. Kurentov "čas" je še danes od svečnice (2. februar) do pepelnice. Pri tem so si na večer svečnice kurenti opasali le zvonce in v roke vzeli ježevke. Celotno kurentovo opravilo so si mladi fantje oblekli v soboto ali nedeljo pred pustom, hodili pa so od vasi do vasi ter obiskovali dekleta ali znanke. Po vasi so kurenti hodili le z nadeto kapo in so jo sneli izključno v hiši. Vse to je dajalo kurentu skrivnostni pridih, ki se v zadnjih desetletjih vse bolj izgublja. Pred kurenta, ki je zjutraj prvi prišel k hiši, je včasih gospodinja vrgla star lonec s podstrešja, kar bi po starem verovanju pripomoglo, da bodo kokoši gospodinji rajši nesle.

Slika 5: Kurentovanje.

Za Kurenta je največje sramota, če mu kdo sname kapo, zato se brani z ostro ježevko. Včasih in ko sta se srečali dve skupini korantov iz različnih vasi, se je srečanje velikokrat končalo s spopadom. Spopadli sta se na dano znamenje z kvišku vrženo ježevko. Neredko je iz teh spopadov tudi zaradi drugega orožja (noži in samokresi) kakšen korant obležal ranjen ali celo mrtev. Pred drugo svetovno vojno so zaradi tega orožniki kurenta preganjali. Kurenta vedno spremlja "tajfl" ali hudič, ki je ves črn ali rdeč in nosi kurentom podobno kapo z krajšimi rogovi. Na plečih ima pritrjene vranje perutnice, ogrnjen pa je v ribiško mrežo. Po starem izročilu z to mrežo lovi duše. V rokah drži značilno hudičevo orodje – vile. Kurent je tudi povezan z drugimi pustnimi liki, ki jih poznamo na Ptujskem polju. Velikokrat se samostojno pojavi skupaj z "orači", ki bi naj pričarali rodovitnost zemlje, zdravje v hlevu in družini.

Slika 6: Kurent in hudič.

Ptujsko kurentovanje je največja organizirana pustna karnevalska prireditev v Sloveniji, katere namen je prvotno ohraniti nesnovno kulturno dediščino ptujskega območja in Slovenije. Kot pustna prireditev velja vse od leta 1960 in je dobila ime po znanem tradicionalnem pustnem liku kurentu. Čas trajanje prireditve se je skozi leta spreminjal. Kurentovanje se običajno prične s prvim poskokom kurentov in samo karnevalsko prireditvijo. Mednarodna in karnevalska povorka je ta, ki poskrbi za pokop pusta. Ves čas prireditve se v mestnem jedru odvija bogat kulturni in zabavno-glasbeni program.

5.2.3 Kurentova obleka

Kurentova obleka je zelo draga. Cel komplet obleke stane namreč do tisoč evrov. Opremo je mogoče kupiti na "korantijah" – posebnih izdelovalnicah opreme za kurente –, cenejšo različico pa na sejmu rabljene "korantije", ki vsako leto poteka v januarju. Sama oprema tehta med 30 in 40 kilogrami. Osnova so rdeče bodičaste nogavice, stabilna obutev in rdeča rutica. Pomemben del je kožuh iz ovčje kože. Običajno je za oblačilo enega odraslega potrebno od pet do sedem ovčjih kož. Okoli pasu je pripetih pet zvoncev, največji po navadi počiva na ledvenem delu. Poseben del oprave je kurentova maska. Ta je izdelana iz ovčjega, pred drugo svetovno vojno tudi zajčjega kožuha. Namesto ušes so peresa ptic, puranov in gosi pri pernatih kurentih in kravji rogovi pri rogatih. Nos spominja na svinjski rilec in je posebej prišit na podlago, brki so iz sirka, zobje pa iz belega fižola, nanizanega na vrvico. Dolg rdeč jezik je iz rdečega blaga ali usnja in mora seveda vzbujači čim več groze. Na vrhu glave je še dvoje lesenih paličic, prepletenih s pisanimi trakovi, nekateri imajo okrašene še s papirnatimi rožami, po katerih jih dekleta lažje prepoznajo. Med obvezno opremo spada še ježevka, tanjši lesen kij, namenjen obrambi, občasnemu prenašanju maske in zadnje, a ne nepomembno – za zbiranje robčkov, ki jih v znak simpatije vežejo mlada dekleta. Ježevka je okrašena z barvami, ki označujejo pripadnost skupini, in posušeno ježevo kožo, pribito na konec palice.

Slika 7: Kurentova obleka.

5.2.4 Zavarovani pod UNESCO-m

Lik kurenta, ki po ljudskem verovanju odganja vse slabo in prinaša srečo ter zadovoljstvo, je tudi eden od simbolov konstruiranja slovenske identitete.

Medvladni odbor za varovanje nesnovne kulturne dediščine je konec leta 2015 na svojem letnem zasedanju sprejel odločitev o vpisu Obhodov kurentov na UNESCO-ov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva.

Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva izhaja iz konvencije o njenem varovanju iz leta 2003. Med nesnovno dediščino spadajo prakse, predstavitve, izrazi, znanja, veščine in z njimi povezana orodja, predmeti, izdelki in kulturni prostori, ki jih skupnosti, skupine in tudi posamezniki prepoznavajo kot del svoje kulturne dediščine.

Slika 8: Obhod kurentov.

5.3 Ostale pustne maskote

V nadaljevanju sem opisala še ostale pustne maskote, da bi lahko bolje spoznala posamezno in jo primerjala s kurenti.

5.3.1 Cerkljanska laufarija

Cerkljanska laufarija je pustni običaj, ki se dogaja v Cerknem. Stoletja je potekala po nenapisanih pravilih, ki so se z ustnim izročilom prenašala iz roda v rod. Skupina danes šteje 25 likov, posebnost pa so njihova naličja t.i. »larfe«, ki so izrezljane iz lipovega lesa. Nekatera njihova oblačila so sešita iz naravnih materialov (bršljan, slama, mah, smreka, živalska koža). Skozi maske in like so v cerkljanski laufariji predstavljene značilnosti in slabosti posameznih skupin prebivalstva. Glavni lik je Pust, ki ima obleko pošito z mahom, v rokah pa nosi mlado smreko. Spremljajo ga še drugi liki. Edina govoreča maska med ostalimi je »ta star«. Ime laufarji izhaja iz nemške besede "laufen" (tekati) in je nastalo zato, ker eni glavnih likov, ta terjasti, nenehno tekajo naokrog. Cerkljanska Laufarija je od februarja 2012 vpisana v slovenski Register nesnovne dediščine.

Slika 9: Maska Cerkljanskega laufarja.

5.3.2 Škoromatija

Škoromatija je kulturni pustni običaj z obrobja Brkinov in Čičarije, ohranjen pa je v vaseh Podgrad, Javorje in Hrušica.

Škoromati so najstarejše pustne maske na Slovenskem. Na pustno soboto boste nanje naleteli v vaseh na južnem obrobju Brkinov in Podgrajsko-Matarskem Podolju, ko se odpravijo na poberijo – obhod, kjer po hišah nabirajo darove. Ta naloga pripada poberinu, ki je edini praznično oblečen. Oblečeni so v ovčje kožuhe, okoli pasu imajo zvonce, na glavi pa velike koničaste klobuke, ki so okrašeni s papirnatimi rožami. Eden od osrednjih likov je tudi kleščar ali škopit, ki z lesenimi kleščami lovi ženske, dekleta in otroke, da jih škoromat lahko namaže s sajami po obrazu. Posebnost so hrušiški škoromati, ki imajo edini (razen poberina) obrazne maske.

Slika 10: Škoromatske maske.

5.3.3 Orači

Obhodi pustnih oračev so obhodna šega v severovzhodni Sloveniji. Gre za oranje obrambnega magičnega kroga okoli vasi, s katerim so naselje zavarovali pred zlimi vplivi in svečano zaoranje prve brazde ob začetku poljskih del. Tako je vera, da orači prinašajo srečo in dobro letino, bolj ali manj še živa. Ta šega je sicer znana tudi v drugih krajih Slovenije, kjer poznajo obdelovanje zemlje z oranjem, a je na Ptuju še najbolj izrazita.

Slika 11: Orači.

5.3.4 Ponikovske mačkare

Ponikovske mačkare so pustna šega z elementi ljudskega gledališča v Ponikvah v Dobropolju. Fantovska skupnost na pustni torek uprizori poberijo po hišah, predstavo s šaljivim programom, večerni ples po hišah, zabavo in na pepelnično sredo sežig pusta.

Slika 12: Ponikovske mačkare.

5.3.5 Vrbiške šeme

Vrbiške šeme so pustna skupina, ki jo sestavljajo bele in črne šeme z usnjenimi naličji, najbolj značilna lika pa sta bel in črn lovec. Na pustno nedeljo nastopajo v Vrbici in Ilirski Bistrici, v torek je poberija po vasi, v sredo pa pusta sežgejo.

Slika 13: Vrbiške šeme.

5.3.6 Borovo gostüvanje

Borovo gostüvanje je prekmurska pustna prireditev, ki se odvija v vaseh, kjer v predpustnem času ni bilo nobene poroke. V njej nastopa ogromno likov, prireditev pa povezuje oseba z mikrofonom. Čeprav običaj izgublja prvotni pomen, to je smešenje vseh neporočenih in s tem posledično vlečenje bora, je potrebno opozoriti na nekatere stvari, ki lahko dajo prireditvi »etnografsko« veljavo. Pomemben je koncept prireditve, predvsem igranega dela, kjer je obiskovalcu dano videti in razumeti pomen borovega gostüvanja.

Slika 14: Maskote borovega gostüvanja.

5.3.7 Cerkniška povorka

Posebnost cerkniške povorke so značilne ogromne pustne figure, kot so čarovnica Uršula, povodni mož Jezerko, ščuka velikanka, zmaj, coprnicca Liza in Butalci. Dogajanje v Cerknici se začne na debeli četrtek s tradicionalnim žaganjem babe. Na pustno nedeljo pa se pustne šeme in figure podajo na pot po ulicah Cerknice.

5.3.8 Haloški Jürek in Rabolj

Prav za Haloze je kot tradicionalna pustna maska značilen haloški Jürek ali Zeleni Jurij, rastlinska pomladna maska, v katero se našemi fant. Ta je bila na Ptujskem znana do konca 19. stoletja, v Halozah pa še v prvi četrtini 20. stoletja. Samo obredje ima svoje korenine še v daljnji preteklosti in predstavlja zmago nekega spomladanskega bajeslovnega lika nad zimo, a ga je krščanstvo nadomestilo s svetim Jurijem. Zeleni Jurij, zaščitnik konj in živine, je v deželo prinašal rodovitnost in dobro letino. Današnje pustno skupino juračev sestavljajo Jürek, ki predstavlja pomladno božanstvo, Rabolj, ki predstavlja zimo, ter nekaj spremljevalcev: štirje ali pet plesnih parov, muzikanti ter pobirač.

Slika 15: Haloški Jurek lovi Rabolja.

5.3.9 Piceki

Zraven znamenitega koranta lahko na Ptujskem v pustnem času srečamo tudi piceke, ki so značilni prav za Ptujsko polje. Gre za redko masko, ki jo sicer poznajo še na Goričkem in v Benečiji, ter je povezana z nesnostjo pri kokoših in dobro letino na vrtu. Včasih so piceki ali kokotiči, se pravi petelinčki, hodili okrog po domačijah že nekaj dni pred pustom, v masko pa so se oblekli le otroci.

Navadno so si pod pazduho navezali belo spodnje krilo in belo srajico, na glavo pa so si nadeli dolgo koničasto kapo iz belega papirja. Obraz jim je zakrivala bela papirnata maska, s seboj pa so imeli tudi palico, ki je imela na spodnjem koncu navezan šop kurjih peres, na gornjem delu pa nasajeno glavo pravega petelina. Navadno so zajahali omenjeno palico ter skakali in plesali ob orglicah, na katere je igral njihov spremljevalec pobirač.

Slika 16: Maskote piceki.

5.3.10 Rusa

Bogati tradiciji šemljenja in številnim pustnim likom, predvsem znamenitim kurentom, se v pustnem času pridružijo tudi nadvse zanimive ruse. Na Ptujskem zraven štirinoge velike ruse, ki ji pravijo tudi gambela, mela, melika ali pa kar stvar, nastopa tudi dvonoga mala rusa, ki ji prav tako rečejo stvar. Stvar pomeni živo bitje, neko nedoločeno žival, saj rusa predstavlja živalsko masko, s katero želijo simbolično vplivati na plodnost in zdravje pri konjih ter drugi živini.

Slika 17: Rusa.

5.3.11 Drežniški pust

Drežniški pust je prireditev drežniške fantovščine. Traja od pustnega petka do torka. Izstopajoči šemski lik je »ta grdi«. Glavno dejanje pustovanja je obredni obhod vseh hiš v vasi in nastop vseh šem na vaškem trgu. Za svoje delovanje je fantovščina deležna polnega priznanja krajanov in širše lokalne skupnosti.

Slika 18: Maskote Drežniškega pusta.

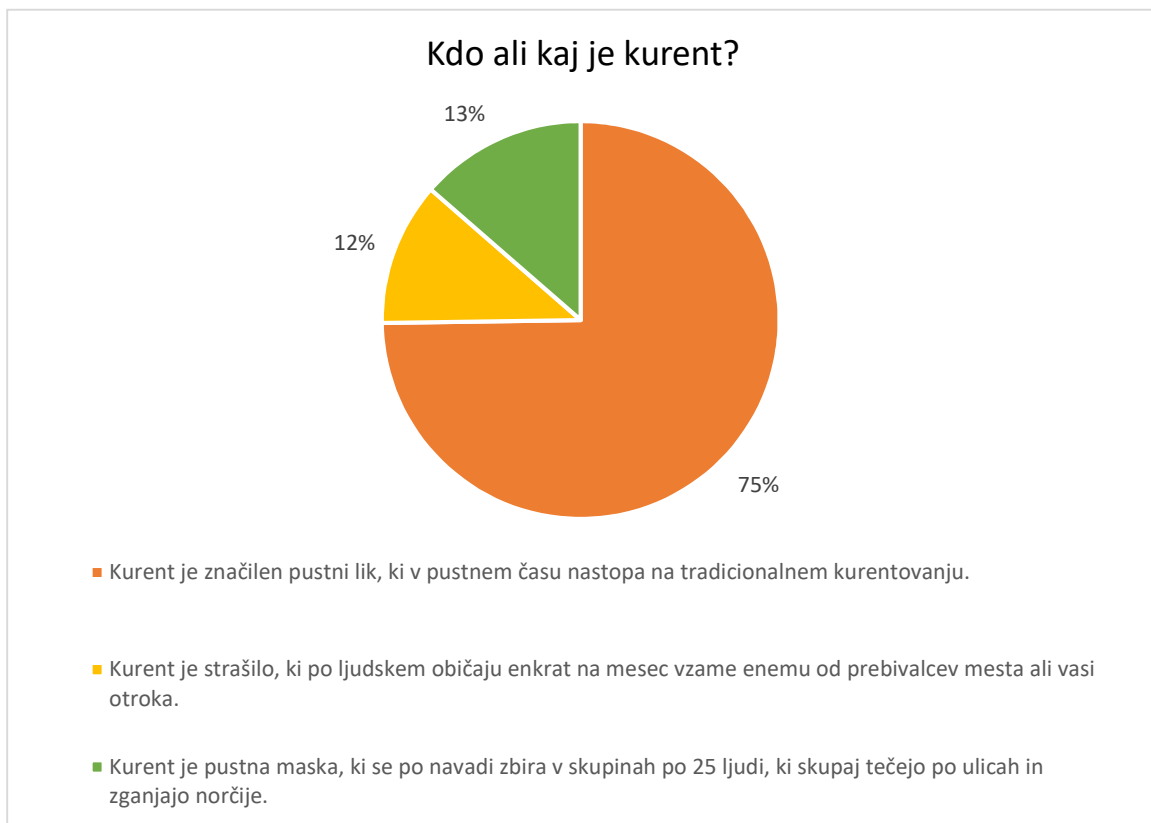
6 Raziskovalni del

6.1 Anketi vprašalnik

Anketirala sem učence in učenke osmih in devetih razredov osnovne šole iz Maribora. V osmem razredu je anketo rešilo 44 učencev, 21 dečkov in 23 deklet, v devetem razredu pa 56 učencev, 27 dečkov in 29 deklet. Anketa vsebuje 7 vprašanj, ki so zaprtega tipa. Skupaj je anketo rešilo 100 osnovnošolcev. Osmi in deveti razred sicer sestavlja več otrok, vendar jih zaradi odsotnosti nisem mogla anketirati. Anketa vsebuje 7 vprašanj, ki so zaprtega tipa. Izvedla in kasneje tudi analizirala sem jo v mesecu decembru, leta 2019.

6.1.1 Rezultati anketnega vprašalnika

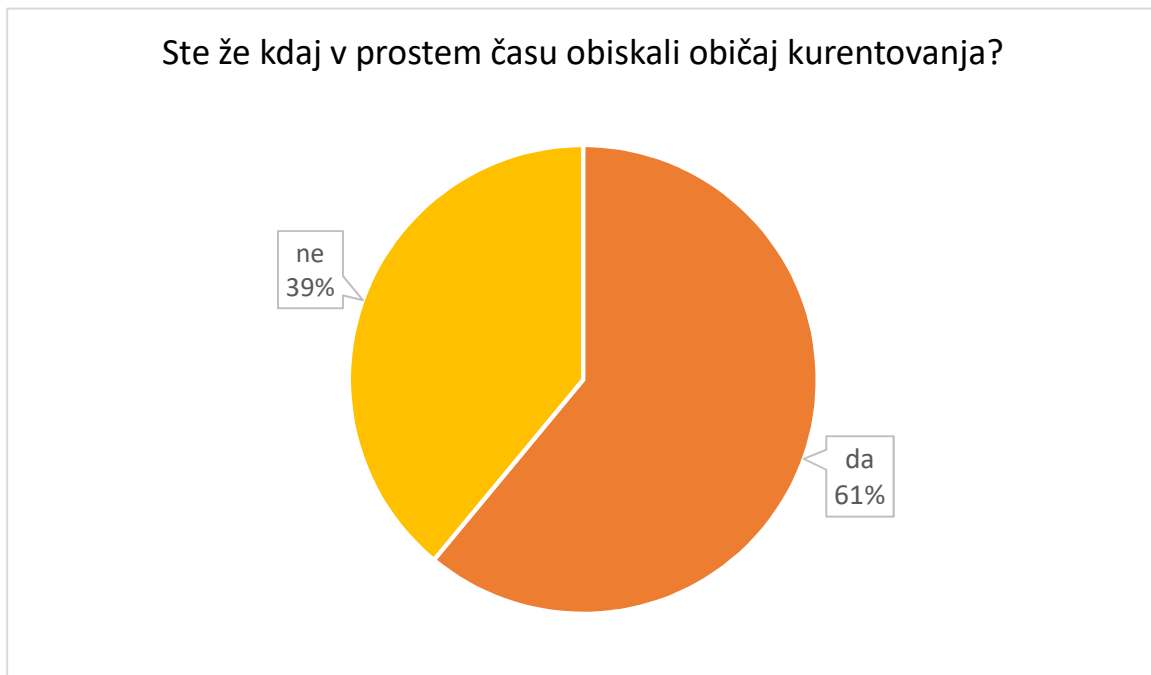
Vprašanje 1: Kdo ali kaj je kurent?

Graf 1: Kdo ali kaj je kurent?

Tri četrtine anketirancev je odgovorilo s prvim ponujenim odgovorom 'kurent je značilen pustni lik, ki v pustnem času nastopa na tradicionalnem kurentovanju', ki je tudi pravilen, kar pomeni, da učenci zelo dobro vedo, kaj je kurent.

Vprašanje 2: Ste že kdaj v prostem času obiskali običaj kurentovanja?

Graf 2: Ste že kdaj v prostem času obiskali običaj kurentovanja?

Več kot polovica, torej kar 61% anketirancev je odgovorilo z DA, kar pomeni, da je večina seznanjena s pomembnostjo tega običaja in so se ga tudi že udeležili.

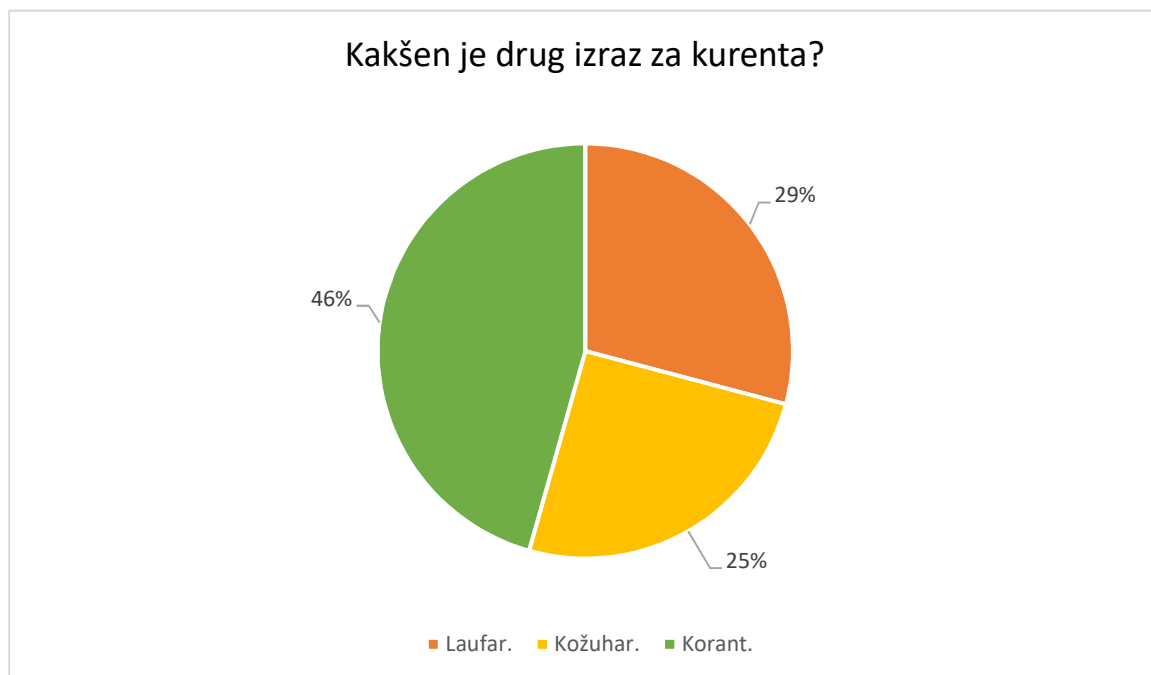
Vprašanje 3: Od kod po vašem mnenju prihajajo kurenti?

Graf 3: Od kod po vašem mnenju prihajajo kurenti?

Kar 86% anketirancev je odgovorilo s pravilnim odgovorom, da kurenti prihajajo s Ptuja, ostali odgovori pa so zelo nizko zastopani (le 14%), iz česa razberemo, da učenci vedo, s katerega mesta izvirajo kurenti. Take odgovore sem tudi pričakovala.

Vprašanje 4: Kakšen je drug izraz za kurenta?

Graf 4: Kakšen je drug izraz za kurenta?

Skoraj polovica anketiranih učencev (46%) je odgovorila s pravilnim odgovorom, ki je 'korant'. Dokaj veliko, 29% in 25%, pa jih je odgovorilo s preostalima odgovoroma (kožuhar, laufar). Anketiranci niso odgovorili pravilno v meri, ki sem jo pričakovala.

Vprašanje 5: V kaj je oblečen kurent?

Graf 5: V kaj je oblečen kurent?

Velik odstotek anketirancev (89%) je odgovorilo s pravilnim odgovorom 'V ovčjo kožo, okrog pasu ima pripete zvonce, na glavi nosi masko, v rokah pa ježevko', kar pomeni, da vedo, kakšne vrste oblačila nosi in katere dodatke ter pripomočke ima. Majhen delež učencev je odgovorilo z ostalima odgovoroma, ki sta seveda napačna.

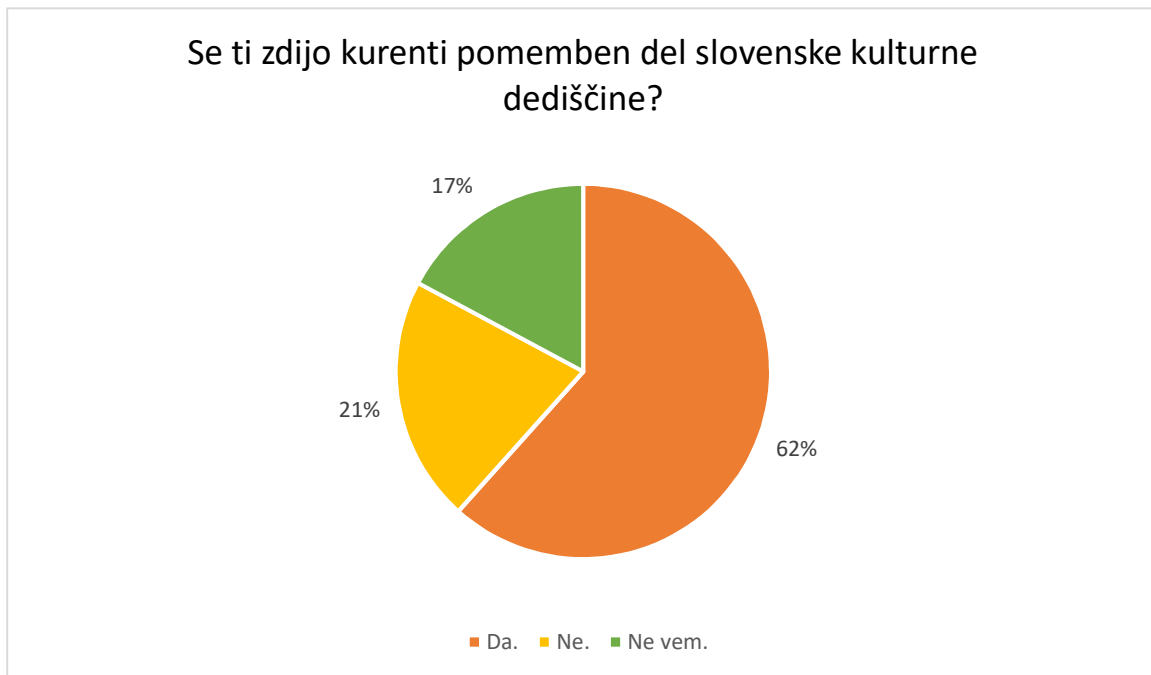
Vprašanje 6: Katero je bistveno poslanstvo kurentov?

Graf 6: Katero je bistveno poslanstvo kurentov?

Največ anketirancev je odgovorilo z 'odganjajo pomlad', kar je napačen odgovor, saj kurenti odganjajo zimo in ne pomladi. Pravilen odgovor je 'odganjajo vse slabo', ki pa ga je izbralo le 2% manj ljudi, kar pomeni, da malo manj kot večina anketirancev vseeno ve, katero je kurentovo glavno poslanstvo, čeprav ne tako zelo dobro, kot sem pričakovala.

Vprašanje 7: Se ti zdijo kurenti pomemben del slovenske kulturne dediščine?

Graf 7: Se ti zdijo kurenti pomemben del slovenske kulturne dediščine?

62% odstotkom ljudi se zdijo kurenti pomemben del slovenske kulturne dediščine, ostalih 38% pa tega ne ve, oziroma se jim ne zdi tako. Učenci se torej zavedajo pomena kurenta v slovenski kulturni dediščini.

6.2 Intervju

Svoji babici in dedku, ki živita v Mariboru, sem zastavila nekaj vprašanj, da bi izvedela, kako je pust izgledal nekoč, saj se mi je zdelo, da bi zaradi bližine Ptuja lahko kar nekaj vedela o tem ljudskem običaju. Ker imata na steni tudi kurentovo sliko, narejeno iz volne in blaga, sem ju povprašala tudi o njej. Vprašanja sem zastavila vsakemu posebej, odgovor pa zapisala kot eden, saj so se smiselno dopolnjevali in ob koncu tvorili celoto.

Vprašanje 1: Ali so kurenti že v vajinem otroštvu za pusta rajali in skakali naokoli?

Skupen odgovor: Da, že od otroštva se spominjava, da so kurenti bili povsod in so se zabavali ter rajali naokoli.

Vprašanje 2: So se takrat obnašali enako, kot se sedaj ali so se razlikovali od današnjih?

Skupen odgovor: Po obnašanju se niso spremenili, še zmeraj se vedejo enako, tudi oblačila niso drugačna, kot nekoč.

Vprašanje 3: Kako je pust izgledal v vajinem otroštvu?

Skupen odgovor: Spominjava se, da smo jedli krofe ter klobaso. Otroci smo se maskirali... Naredili smo si masko ali kapo iz papirja in hodili po mestu ter okoli sosednjih hiš. Od nekaterih ljudi smo dobili krofe, čokoladice ter bonbone. Vedno je bilo zelo zabavno in veselo.

Vprašanje 4: So se tudi vajini sorodniki v času pustoovanja namaskirali v kurente? Zakaj?

Skupen odgovor: Nihče od sorodnikov se ni oblekel v prava kurentova oblačila, smo pa oblekli stara oblačila ter se namaskirali v nekaj drugega, preprostega. Le nekateri prijatelji so se oblekli v kurente. Je pa res, da smo bili v veliki večini vsi namaskirani.

Vprašanje 5: Poznata še kakšne pustne maskote, ki so obstajale v vajinem otroštvu in obstajajo še danes?

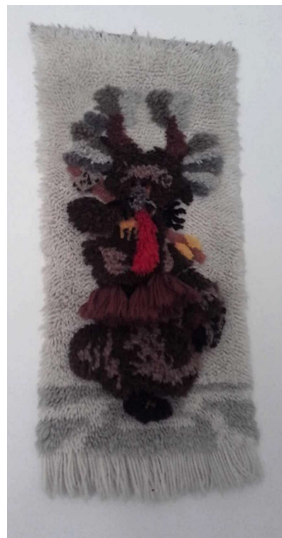
Skupen odgovor: Obstajale so posebne maske, ki smo jih mi otroci imenovali 'škomrda'. Ta maska je izgledala tako: dve osebi sta bili skriti pod masko; ena je predstavljala zadnji del in je bila pokrčena, druga pa je predstavljala sprednji del in je stala pokončno. Izgledala pa naj bi kot konj.

Vprašanje 6: Ali so v vajinem otroštvu kurenti prišli v Maribor in odganjali zimo tudi v vašem kraju ali le na Ptuju?

Skupen odgovor: Kurenti so bili povsod, ne le na Ptuju, čeprav je bilo tam kurentovanje največje in je najbolj odmevalo naokrog. Tudi v naše mesto so prišli ter se veselili in delali 'galamo' po ulicah.

Vprašanje 7: Kje sta dobila sliko kurenta, ki visi na steni?

Odgovor: Dobila sva jo od gospoda, ki živi na Ptuju. Prikazuje kurenta, ki prinaša zadovoljstvo v našo hišo. Prinaša nama srečo in vzbuja lepe spomine na otroštvo.

Slika 19: Slika kurenta na steni moje babice in dedka.

7 Razprava

Na začetku raziskovanja sem si postavila 5 hipotez. Te bom glede na dobljene informacije v nadaljevanju potrdila ali zavrnila.

Hipoteza 1: Kurente so poznale že naše babice in dedki.

To hipotezo sem **potrdila**, saj sem po pogovoru z babico in dedkom ugotovila, da sta kurente zelo dobro poznala. Tudi v pisnih virih sem našla zapise o obstajanju kurentov v Sloveniji.

Hipoteza 2: Večina učencev še ni bila na kurentovanju.

To hipotezo sem **zavrnila**, saj sem po anketiranju učencev ugotovila, da je 61% učencev šole že obiskalo običaj kurentovanja.

Hipoteza 3: V Sloveniji obstaja več ljudskih maskot.

To hipotezo sem **potrdila**, saj sem v pisnih virih našla veliko različnih maskot, ki obstajajo v Sloveniji. To so na primer piceki, škoromati, ponikovske maškare, vrbiške šeme, orači in druge.

Hipoteza 4: Večina učencev misli, da so kurenti z Maribora.

To hipotezo sem **zavrnila**, saj je 86% anketirancev odgovorilo, da kurenti prihajajo s Ptuja, kar je nasprotno mojim predvidevanjem.

Hipoteza 5: Kurent obstaja le na Ptuju.

To hipotezo sem **zavrnila**, saj v pisnem viru piše, da je kurente mogoče srečati tudi na Dravskem polju (okolica Ptuja), v Halozah in v Slovenskih goricah. Kurentovanje se sicer izvaja tudi v drugih krajih (tudi Maribor), vendar je na Ptuju najbolj izrazito.

8 Zaključek

Med pregledovanjem virov in z anketiranjem učencev sem se naučila marsikaj zanimivega. Naučila sem se, da so kurenti zelo pomemben del slovenske kulturne dediščine, kar potrjuje tudi UNESCO. Zdi se mi, da bi se vsak moral zavedati pomembnosti kurentov za celotno Slovenijo. So pomembni kulturni spomenik, ki bi ga moral spoznati vsak tujec, ki obiše Slovenijo, četudi v času njegovega prihoda ne prikazujemo pusta. Zaradi kurentov in tudi drugih pustnih mask je pust v Sloveniji vsako leto barvit in zabaven ter tudi raznolik glede na posamezne kraje in pokrajine. Med raziskovanjem se mi je zdelo zelo zanimivo spoznati še ostale pustne maskote, ki so značilne za določen kraj, saj sem ugotovila, da se vse zelo razlikujejo med seboj, a so si tudi zelo podobne. Pri večini je pomembno, da zabavajo občinstvo ali množico, ki jih gleda in spremlja.

Po raziskovanju bom z veseljem še večkrat obiskala razna kurentovanja ter s še večjim veseljem in znanjem lahko spremljala njihovo rajanje. Izvedela sem veliko novih informacij in z njimi razširila znanje, ki sem ga imela o kurentih. To priporočam tudi drugim, saj bi se, kot sem že povedala, vsi morali informirati o pomembnosti kurentov in kurentovanju.

Raziskavo bi lahko še razširila s tem, da bi raziskala pomembne maskote v drugih državah in jih nato primerjala z našimi, Slovenskimi. Tako bi lahko spoznala posebnost vsake maskote ter kasneje še bolj znala ceniti naše osebne maskote ter kurente. Seveda se vse maskote med seboj razlikujejo, vendar se mi zdi, da so si nekatere zagotovo med sabo vsaj malo podobne.

Svojo raziskovalno nalogo bi priporočila v branje pred vsem osnovnošolcem, saj bi se tako že v ranih letih lahko naučili ceniti našo slovensko kulturo in opazili, kako pomembno je za vsako državo, da je prepoznana po svojih posebnostih. Bi pa priporočala, da jo prebere vsak, ne glede na starost, saj bi rada vsakogar nekaj novega naučila in mu razširila znanje o slovenskih ljudskih običajih.

Upam, da bodo kurentovanja v naših krajih ostala za vedno in jih bodo ljudje v prihodnosti še nadgradili in iz njih naredili še kaj večjega, zanimivejšega.

9 Družbena odgovornost

Z raziskovalno nalogo opominjam družbo, da so kurenti pomemben del slovenske kulturne dediščine, za katero moramo skrbeti, da nebi izumrla. Popolnoma mogoče je, da kurentovanja čez nekaj let nihče ne bo več poznal, zato je naloga nas mladih, da nadaljujemo s tradicijami in vzdržujemo te običaje, se maskiramo v šeme, predvsem v kurente.

Družbo želim tudi nagovoriti, da se zaveda običajev in hodi na kurentovanja, saj brez publike ni nobenega rajanja kurentov. Ljudski običaji so nastali z razlogom, da se prenašajo iz ene generacije v drugo, zato se mi zdi pomembno, da nadaljujemo s praznovanjem pusta in s tradicijo, ki je s pustom povezana.

Tudi sama se za pust namaskiram in tako spodbujam svoje prijatelje in prijateljice, naj tudi oni vzdržujejo ta običaj. Zelo pomembno se mi zdi, da starši svoje otroke že v mladih letih namaskirajo in se potem skupaj odpravijo na pustovanja, saj tako otroku odprejo svet slovenske kulture, ki jo otroci sami potem tudi nadaljujejo.

10 Viri

10.1 Viri besedila

- <http://www.gorickilist.si/pust-cas-norcij-in-rajanja/> (uporabljeno 12.11.2019 ob 18:10)
- <https://sl.wikipedia.org/wiki/Pust> (uporabljeno 12.11.2019 ob 18:13)
- <https://www.preberite.si/pustni-obicaji-v-sloveniji/> (uporabljeno 12.11.2019 ob 18:15)
- <https://www.slovenia.info/sl/zgodbe/pust-pust-krivih-ust> (uporabljeno 12.11.2019 ob 18:18)
- <https://discoverptuj.eu/top-5-tradicionalni-pustni-liko-na-ptujskem/> (uporabljeno 12.11.2019 ob 18:20)
- <http://www.kurentovanje.net/kurent/> (uporabljeno 12.11.2019 ob 18:24)
- <https://discoverptuj.eu/kurenti-koranti-in-obicaji/> (uporabljeno 24.11.2019 ob 18:25)
- <https://sl.wikipedia.org/wiki/Kurentovanje> (uporabljeno 24.11.2019 ob 18:30)
- <https://sl.wikipedia.org/wiki/Laufarija> (uporabljeno 30.11.2019 ob 18:30)
- <http://visitcerkno.si/cerkljanska-laufarija/> (uporabljeno 30.11.2019 ob 18:33)
- <https://sl.wikipedia.org/wiki/%C5%A0koromati> (uporabljeno 30.11.2019 ob 18:35)
- https://uciteljska.net/kvizi/HotPot/PUST/Pustne_seme.htm (uporabljeno 30.11.2019 ob 18:37)
- <http://www.nesovnadediscina.si/sl/obhodi-pustnih-oracev> (uporabljeno 30.11.2019 ob 18:40)
- <http://www.nesovnadediscina.si/sl/ponikovske-mackare> (uporabljeno 30.11.2019 ob 19:00)
- <http://www.nesovnadediscina.si/sl/vrbiske-seme> (uporabljeno 30.11.2019 ob 19:05)
- <http://www.nesovnadediscina.si/sl/borovo-gostovanje> (uporabljeno 30.11.2019 ob 19:07)
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Borovo_gost%C3%BCvanje (uporabljeno 30.11.2019 ob 19:10)
- <http://www.dedi.si/dediscina/90-drezniski-pust> (uporabljeno 3.12.2019 ob 19:12)
- <http://www.zkds.si/?q=node/4> (uporabljeno 3.12.2019 ob 19:15)
- <https://www.rtvlo.si/zabava/zanimivosti/zal-je-danes-lahko-kurent-vsak/277108> (uporabljeno 3.12.2019 ob 19:18)
- <https://www.zvkds.si/sl/elkd/novice/obhodi-kurentov-vpisani-na-unesco-reprezentativni-seznam-nesovne-kulturne-dediscine> (uporabljeno 3.12.2019 ob 19:20)
- <https://siol.net/novice/siol/kurent-dober-dan-377008> (uporabljeno 3.12.2019 ob 19:50)
- <https://siol.net/trendi/kultura/kurenti-vpisani-na-unescov-seznam-kulturne-dediscine-455018> (uporabljeno 3.12.2019 ob 19:55)

10.2 Viri slik

Slika 1:

https://www.google.com/search?biw=1280&bih=610&tbm=isch&sxsrf=ACYBGNQ08AuT-_0AVa_Phho1a_PsdU7MOA%3A1577373574512&sa=1&ei=hs8EXpjfHouckgXFwrHgCw&q=pustno+rajanje&oq=pustno+rajanje&gs_l=img.3...24317.25848..26370...1.0..0.235.1403.6j5j1.....0....1..gws-wiz-img.....35i39j0i5i30j0i30.gCNmQkqaj9o&ved=0ahUKEwiYuti8ztPmAHLjQKHUVhDLwQ4dUDCAc&uact=5#imgsrc=iT9tEeB_M7M24M: (uporabljeno 21.12.2019 ob 17:40)

Slika 2: https://www.lokalec.si/wp-content/uploads/2014/03/DSC_5870-640x426.jpg
(uporabljeno 21.12.2019 ob 17:43)

Slika 3:

https://www.google.com/search?biw=1280&bih=610&tbm=isch&sxsrf=ACYBGNRVPWY-sokbEU2FbIPuL-VTUQHNNw%3A1577373928197&sa=1&ei=6NAEXtnVC9HSkgXL_JLgCg&q=kurent&oq=kurent&gs_l=img.3..0l10.4006.4006..4245...0.0..0.114.223.0j2.....0....1..gws-wiz-img.....0i30j0i24.qi7n0JsJXX4&ved=0ahUKEwjZ6avlz9PmAHLVRqaQKHUu-BKwQ4dUDCAc&uact=5#imgdii=DFkS7ZYLugAzvM:&imgsrc=2Gd8ke8t98u9EM: (uporabljeno 21.12.2019 ob 17:45)

Slika 4:

https://www.google.com/search?q=bulgarski+kuker&sxsrf=ACYBGNQYwt7rHaw1E6M0F_4heC77fiChLA:1577374069497&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwit2tuo0NPmAHLWyxIsKHbi4AmIQ_AUoAXoECAwQAw&biw=1280&bih=610#imgsrc=JuiQYFCnkV12cM:
(uporabljeno 21.12.2019 ob 17:50)

Slika 5:

https://www.google.com/search?biw=1280&bih=610&tbm=isch&sxsrf=ACYBGNQP3t6igdpbbX1jFLQqp6G7ZiY2A%3A1577374071365&sa=1&ei=d9EEXuL2FYm-kwXuhbioDg&q=kurentovanje&oq=kurentovanje&gs_l=img.3..0l4j0i30l4j0i24l2.123557.125546..125741...0.0..0.180.1558.1j12.....0....1..gws-wiz-img.....35i39j0i67.0ERi5QLwd98&ved=0ahUKEwiijs6p0NPmAHLUJ36QKHe4CDuUQ4dUDCAc&uact=5#imgdii=W8ZEF6Vc8HVL-M:&imgsrc=L0V8x0XzrMa7tM: (uporabljeno 21.12.2019 ob 18:05)

Slika 6:

https://www.google.com/search?biw=1280&bih=610&tbm=isch&sxsrf=ACYBGNRhxhVTQ86wNK7yuHxrCb6SVwHMH1Q%3A1577374345323&sa=1&ei=idlEXuCbE4TDwQLAmJPoAQ&q=kurent+in+hudi%C4%8D&oq=kurent+in+hudi%C4%8D&gs_l=img.3...9142.10494..10759...0.0..0.152.1076.1j8.....0....1..gws-wiz-img.s1mK7PxKUYg&ved=0ahUKEwighJ-s0dPmAHLWEYVAKHUDMBB0Q4dUDCAc&uact=5#imgsrc=2lXOfArm7JFxm: (uporabljeno 21.12.2019 ob 18:13)

Slika 7:

https://www.google.com/search?tbm=isch&sxsrf=ACYBGNTFDRtW4V2WmtzV8HLFhQlh5K4Wfg:1577374824755&q=kurent+maska&sa=X&ved=0ahUKEwi_qe2Q09PmAHLUILFAKHcqZAE

sQrNwCCDQoAQ&biw=1280&bih=610&dpr=1.5#imgsrc=QaBIQzZ-Og8EkM: (uporabljeno 21.12.2019 ob 18:18)

Slika 8:

https://www.google.com/search?q=kurent+pod+unesco&sxsrf=ACYBGNRpG3kyqlgDB0HFRKvU_qBP0EHbYQ:1577374617255&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwigw_St0tPmAhvmmIsKHSEkCnYQ_AUoAXoECAsQAw&biw=1280&bih=610&dpr=1.5#imgsrc=br297ODrQBhyoM: (uporabljeno 27.12.2019 ob 16:30)

Slika 9:

<https://www.google.com/search?tbm=isch&sxsrf=ACYBGNSwRMfVWwRD9HfMUbEVFq0u4Kyzcw:1577374877663&q=laufarji&spell=1&sa=X&ved=0ahUKEwiovlqQ09PmAhXFYVAKHRpOBykQBQgoKAA&biw=1280&bih=610&dpr=1.5#imgsrc=k3AYcuRRYHEOIM>: (uporabljeno 27.12.2019 ob 16:34)

Slika 10:

https://www.google.com/search?biw=1280&bih=610&tbm=isch&sxsrf=ACYBGNTThSIDewHMzSXmkVzj3aUM0GRAWqg%3A1577374985624&sa=1&ei=CdUEXuzPJYLLkwXlua_YBw&q=%C5%A1koromatija&oq=%C5%A1koromatija&gs_l=img.3...13448.13448..13643...0.0..0.94.94.1...0.0...1..gws-wiz-img.zQm3xjT7LU8&ved=0ahUKEwis-Mfd09PmAhWC5aQKHeXcC3sQ4dUDCAc&uact=5#imgsrc=roAl1ajq0OnfVM: (uporabljeno 27.12.2019 ob 16:39)

Slika 11:

https://www.google.com/search?biw=1280&bih=610&tbm=isch&sxsrf=ACYBGNRM41v6WuxdJMVz54GxmmSbKil7Ew%3A1577375000110&sa=1&ei=GNUEXralBsvAlAb2ppyADw&q=ORA%C4%8CI&oq=ORA%C4%8CI&gs_l=img.3..0.169154.170380..170720...0.0..0.120.639.1j5.....0.0...1..gws-wiz-img.....35i39j0i5i30j0i30.1pb3EQFLLVQ&ved=0ahUKEwi2kbzk09PmAhVLIMUKHXyTB_AQ4dUDCAc&uact=5#imgsrc=FHyYq80TOMM6oM: (uporabljeno 27.12.2019 ob 16:40)

Slika 12:

https://www.google.com/search?biw=1280&bih=610&tbm=isch&sxsrf=ACYBGNRLjGJkE3wOmdPUxXg8uUya0KgQsA%3A1577375171756&sa=1&ei=w9UEXvvULYvMwQL08q3gAw&q=ponikovske+ma%C4%8Dkare&oq=ponikovske+ma%C4%8Dkare&gs_l=img.3...187537.193361..193434...2.0..0.154.2250.3j17.....0.0...1..gws-wiz-img.....0j35i39j0i67j0i10j0i30j0i5i30j0i10i24j0i24.TuJbM5mRZKU&ved=0ahUKEwi7wqi21NPmAhULZlAKHXR5CzwQ4dUDCAc&uact=5#imgsrc=vNq9xxqbw5fZEM: (uporabljeno 27.12.2019 ob 16:45)

Slika 13:

https://www.google.com/search?biw=1280&bih=610&tbm=isch&sxsrf=ACYBGNQyxYUK-pWHCjeWqBIXN2fyuDcYag%3A1577375366181&sa=1&ei=htYEXo7UCo_EwAKwkq2YBw&q=vrb%C5%A1ke+%C5%A1eme&oq=vrb%C5%A1ke+%C5%A1eme&gs_l=img.3...123742.127042..127288...1.0..0.162.1610.2j12.....0.0...1..gws-wiz-img.....35i39j0.ROGmClz4vO4&ved=0ahUKEwiOr4OT1dPmAhUPIIAKHTBJC3MQ4dUDCAc&uact=5#imgsrc=TNKYPoGhAqVW6M: (uporabljeno 27.12.2019 ob 16:50)

Slika 14:

https://www.google.com/search?biw=1280&bih=610&tbm=isch&sxsrf=ACYBGNTHCdISEoj-tMRAZA42lhxEx9DirA%3A1577375494398&sa=1&ei=BtcEXtDqF8zdwAL8jKSIaG&q=borovo+gostuvanje&oq=borovo+go&gs_l=img.1.0.0l2j0i30l3j0i8i30l3.121784.124925..126386...0.0..0.132.1136.1j9.....0....1..gws-wiz-img.....35i39.WMXSR2B4Tgw#imgrc=qFt5m5ePvSr6ZM:
(uporabljeno 27.12.2019 17:00)

Slika 15:

https://www.google.com/search?biw=1280&bih=610&tbm=isch&sxsrf=ACYBGNRNdYKdqosVPg8LEr-EXKg70oR02Q%3A1577375621682&sa=1&ei=hdCExvumKc3cwQLp-6TwAg&q=Halo%C5%A1ki+J%C3%BCrek+in+Rabolj&oq=Halo%C5%A1ki+J%C3%BCrek+in+Rabolj&gs_l=img.3...20499.22088..22634...1.0..4.517.1928.1j5j0j2j0j1.....0....1j2..gws-wiz-img.....10..35i39j35i362i39.lg7rYlPkaU&ved=0ahUKEwi7_e2M1tPmAhnVnblAKHek9CS4Q4dUDCAc&uact=5#imgrc=Z90ifAzt6VyhEM: (uporabljeno 27.12.2019 ob 17:03)

Slika 16:

https://www.google.com/search?biw=1280&bih=610&tbm=isch&sxsrf=ACYBGNSQwRncjVZG7-A4hqECcmRS1JgFOA%3A1577375840860&sa=1&ei=YNgEXsrjM4zBwQKUgriAAg&q=piceki&oq=piceki&gs_l=img.3...1361.42617..42984...0.0..0.123.978.2j7.....0....1..gws-wiz-img.....0j35i39j0i10j0i5i30j0i30.sCDxZsZMStw&ved=0ahUKEWjKk6_11tPmAhnVnblAKHek9CS4Q4dUDCAc&uact=5#imgdii=t-lyVI1ISDYB7M:&imgrc=5H2gAeBmCoGvmM: (uporabljeno 27.12.2019 ob 17:05)

Slika 17:

https://www.google.com/search?biw=1280&bih=610&tbm=isch&sxsrf=ACYBGNQiQLscsLRtpINSInUZ98vGKoUzsQ%3A1577375978356&sa=1&ei=6tgEXv-rFYnCwQKQsYGgAg&q=rusa+pust&oq=rusa+pust&gs_l=img.3..0i30l2.1616.2789..3261...0.0..0.123.793.0j7.....0....1..gws-wiz-img.....0j0i67j0i5i30j0i8i30._xtVNjT-fnw&ved=0ahUKEWj_yPe219PmAhnUjYVAKHZBYACQQ4dUDCAc&uact=5#imgrc=PDJ-s_jWujgBbM: (uporabljeno 27.12.2019 ob 17:10)

Slika 18:

https://www.google.com/search?biw=1280&bih=610&tbm=isch&sxsrf=ACYBGNRIGgN6-AIPBANz68oT4ac39PMtYw%3A1577375982660&sa=1&ei=7tgEXtb8J8vbwQKQraTWAQ&q=dre%C5%BEni%C5%A1ki+pust&oq=dre%C5%BEni%C5%A1ki+pust&gs_l=img.3..0i30.72569090.72572393..72572818...0.0..0.136.1640.3j12.....0....1..gws-wiz-img.....35i39j0i67.J6CoA1YiOY4&ved=0ahUKEWjWq_6419PmAhnXlbVAKHZAWCR4Q4dUDCAc&uact=5#imgrc=4fLzxBuevGq0wM: (uporabljeno 28.12.2019 ob 17:13)

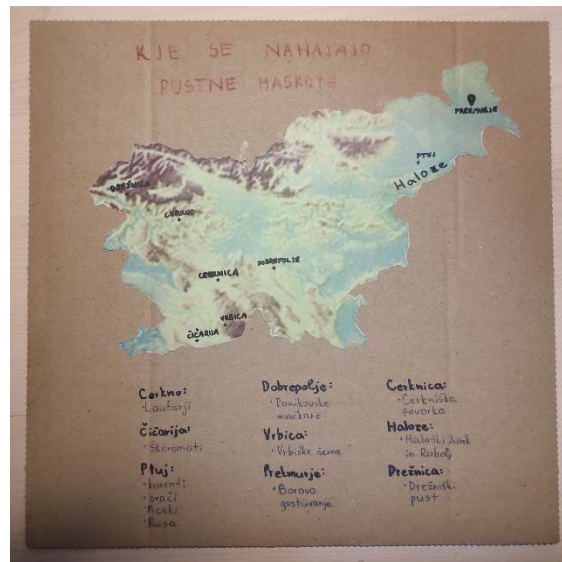
Slika 19: vir avtorja (uporabljeno 27.12.2019 ob 17:15)

Slika 20: vir avtorja (uporabljeno 27.12.2019 ob 17:20)

11 Priloga

11.1 Maketa

Ker sem želela bolj natančno določiti, kje se nahajajo posamezne pustne maskote, sem izdelala maketo. Izdelala sem jo meseca decembra. Vsebuje zemljevid Slovenije, na katerem so označena imena mest, krajev in delov Slovenije, kjer se nahajajo posamezne pustne maskote in seznam maskot, ki se nahajajo v določenem kraju.

Slika 20: Dokončana maketa.

11.2 Anketa

Anketa

Pozdravljeni!

Sem učenka 9. razreda. V okviru projekta Mladi za napredek Maribora pripravljam raziskovalno nalogo z naslovom **Kurenti in kurentovanje**. Da bi bila naloga uspešna, prosim, da iskreno in po svojih najboljših zmožnostih odgovoriš na postavljena vprašanja.

Spol (obkroži):

- a) Ženski
- b) Moški

1. Kdo ali kaj je kurent?

- a) Kurent je značilen pustni lik, ki v pustnem času nastopa na tradicionalnem kurentovanju.
- b) Kurent je strašilo, ki po ljudskem običaju enkrat na mesec vzame enemu od prebivalcev mesta ali vasi otroka.
- c) Kurent je pustna maska, ki se po navadi zbira v skupinah po 25 ljudi, ki skupaj tečejo po ulicah in zganjajo norčije.

2. Ste že kdaj v pustnem času obiskali običaj kurentovanja?

- a) Da.
- b) Ne.

3. Od kod po vašem mnenju prihajajo kurenti?

- a) Iz Maribora.
- b) S Ptuja.
- c) Iz Celja.

4. Kakšen je drug izraz za kurenta?

- a) Laufar.
- b) Kožuhar.
- c) Korant.

5. V kaj je oblečen kurent?

- a) V strašljivo masko z dolgimi zobmi, po navadi je obut v cikle ter oblečen v večerni plašč, ki je pokapljan s krvjo.
- b) V dolge, široke hlače, ki mu pokrivajo stopala, na glavi ima masko, iz katere se vidijo le oči ter prešito srajco.
- c) V ovčjo kožo, okrog pasu ima pripete zvonce, na glavi nosi masko, v rokah pa ježevko.

6. Katero je bistveno poslanstvo kurentov?

- a) Odganjajo pomlad.
- b) Odganjajo vse slabo.
- c) Strašijo ljudi po ulicah.

7. Se ti zdijo kurenti pomemben del slovenske kulturne dediščine?

- a) Da.
- b) Ne.
- c) Ne vem.

Hvala za sodelovanje!